

Lokal Tillit

Nr. 1 Mars 2015 – Medlemsblad for Oslo / Akershus Handel og Kontor

28. januar 2015 var en historisk dag i norsk fagbevegelse da LO, Unio og YS gikk sammen om å streike mot regjeringens forslag til endringer i arbeidsmiljøloven.

s. 2

Foto: Terje Pedersen, NTB

FORSVAR arbeidsmiljøloven

Årsmøte 2015 for avdelingen Oslo / Akershus HK

TID: Onsdag 25. mars 2014 kl. 18.00, enkel servering fra kl. 17.00

STED: Statstilsattes Hus, Møllergata 10 (inngang Skråninga)

LEDEREN HAR ORDET

Etter den politiske streiken: Hva nå Oslo-Akershus?

Vi har gjennomført en kjempemobilisering mot regjeringens forslag til endringer av arbeidsmiljøloven. Mange av oss har vært ute i samme ærend to ganger før, og vi møtes igjen foran Stortinget allerede 19. mars når endringene skal behandles.

Under den politiske streiken 28. januar var vi mer enn de vanlige lokalforeninger som var samlet til protest på Youngstorget. Da annonserte toppene i de tre største arbeidstakerorganisasjonene markeringer i de 5 største byene. I tillegg tok lokalorganisasjoner selvstendige initiativ, og avholdt over 200 arrangementer i hele landet!

Nå viser meningsmålingene hvor i utakt den blå-blå regjeringen er med folkemeningen. Angrep på arbeidsmiljøloven, kutt i velferd, overstyring av de ansatte, sentralisering og overkjøring av lokaldemokratiet, er ikke vinnere saker. Det er forutsigbart at når meningsmålingene daler, så forsøker FrP å avlede oppmerksomheten ved å gå til retoriske angrep på muslimer. Dette ser heldigvis ikke ut til å hjelpe stort nå.

Vi skal være klare over at bak den

overfladiske kranglingen mellom regjeringen og støttepartiet Venstre, så er det en grunnleggende enighet i arbeidslivspolitikken. Arbeidstakere danner fagforeninger, og arbeidsgivere danner arbeidsgiverforeninger for å styrke sine posisjoner når arbeidskraft skal kjøpes og selges. Og begge sider har partier som er stiftet for å ivareta sine politiske interesser. Venstre er solid plassert på høyresiden.

De borgerlige partiene svikter således om de ikke leverer resultater for de som har gitt pengestøtte og stemt på dem. Før valget pratet de om å gjennomføre reformer som ifølge skulle være som å klemme tannkrem ut av en tube venstresiden aldri vil klare å få den tilbake på. Adgang til midlertidige stillinger i 12 måneder burde være enkelt å reversere. Og nå har til og med SP lovet å reversere et eventuelt frislipp av søndagsåpne butikker!

Det er nå lett å tenke at alt ordner seg når vi får kastet de borgerlige ved neste valg. I HK har vi landsmøtevedtak på at vi er partipolitisk uavhengige. Det betyr selvsagt ikke at vi er politisk nøytrale. De viktigste rettigheter for våre medlemmer blir vedtatt på Stortinget. Dette betyr at det er politikken som er det viktigste for oss, ikke hvilke partier som gjennomfører den.

I Oslo Akershus har vi en flora av lokalorganisasjoner som alltid stiller opp når våre interesser blir angrepet, enten

Avdelingsleder John Thomas Suhr.
Foto: Terje Pedersen, NTB

det er fagforeningsknusing i havnene, vikarbyrå-direktiv eller annet - uavhengige av hvilke parti som sitter med makta. Dessverre er det ikke like lett å få med toppene i fagbevegelsen på motstand når det er "våre" parti som sitter med makta.

Vi vil derfor alltid ha behov for selvstendige lokalforeninger som både er i posisjon og har muskler til å si i fra, ikke bare når ordren går om hvem vi skal stemme på. For å få den dynamikken som behøves for å skape resultater trenger vi aktører som både kan være lokomotiv for forbedringer, men også som kan fungere som intern opposisjon når det behøves.

Vi trenger kort vei fra medlemmer til arenaer hvor vi kan organisere motstand. Hvis ikke vi tilbyr disse redskapene, så er det nok av andre som står klar for å fortelle misfornøyde og svikta arbeidsfolk hvem som har skylda, og hva som skal gjøres med det. Bare spør Tybring-Gjedde, Per Sandberg eller Max Hermansen...

Lokal Tillit

Medlemsblad utgitt av
Oslo/Akershus Handel og Kontor

Ansvarlig redaktør: John Thomas Suhr

Redaksjon: Maren Alexandra Gulliksrud

Ebba Boye

Siri Fredrikke Amundsen

Kontakt: redaksjonen@lokaltillit.no

Opplag: 16.000

Trykk: LO Media

Foto: Terje Pedersen, NTB

Foto: Terje Pedersen, NTB

Foto: Terje Pedersen, NTB

Politisk streik 28. januar

Avdelinga var tidlig ute med løpeseddelaksjoner på t-bane stopp i Oslo. Vi gikk fra butikk til butikk, og kjøpesenter til kjøpesenter, i tiden fram til den politiske streiken. På Sehesteds Plass samlet vi 200 streikende HK-medlemmer fra bokhandler og forlag og gikk samlet til markeringen foran Stortinget.

Markering for havnearbeiderne

Havnearbeidernes tariffavtaler i Norge er under kraftige og koordinerte angrep. 5. februar ble det avholdt en fanemarkering for å markere starten på Transportarbeiderforbundets boikott av det tyrkiske selskapet Yilport. Selskapet har fått monopol på å drive containerhavna til tross for at de nekter å inngå tariffavtale.

Trondheimskonferansen

Avdelinga var aktivt tilstede på Trondheimskonferansen i regi av LO i Trondheim. Den arrangeres siste helg i januar hvert år med flere hundre deltagere fra hele landet. Helga ble utnyttet godt. Vi avholdt møte med avdeling Sør-Trøndelag HK og lagde blant annet felles uttalelse om kampen mot søndagsåpne butikker som vi fikk vedtatt på konferansen. Foto: Christopher Holager

Høyt engasjement og intens jobbing i gruppene

Solidaritetsprosjekt Riga

HK i Oslo og Akershus satte i 2012 ned et internasjonalt utvalg som skulle jobbe med solidaritetsprosjekt. Etter noen måneders planlegging og gjennom kontakter i ICA-konsernet, var det klart at det første prosjektet til utvalget ble et samarbeid med LTDA, Latvian Commercial Workers Union, som er forbundet for ansatte i handel i Latvia og en del av Latvisk LO.

Skrevet av Mikael Kristoffersen

Mike Barker, Maren Gulliksrud og Mikael Kristoffersen besøkte Riga våren 2013 hvor de gjennomførte et møte med LTDA, et med Latvisk LO (LBAS) og et med den norske ambassadøren i Riga. Vi hadde også et møte i Oslo i november 2013 hvor forbundslederen i LTDA, Maira Muceniece, og fungerende hovedtillitsvalgt, Ligita Zarina, i Rimi Latvia møtte.

LTDA har ca. 2500 medlemmer i supermarkedkjeder og andre butik-

ker i Latvia. Organisasjonsgraden er lav og det er fortsatt mye skepsis til fagbevegelsen både hos de eldre som husker Sovjetperioden og hos de unge som ikke ser nødvendigheten i et land hvor mange ikke får jobb etter endt utdanning. Det er stor utvandring av arbeidskraft til først og fremst Storbritannia og Irland, noe som holder arbeidsledighetsstatistikken relativt lav.

Den største gruppa av medlemmer har LTDA i Rimi Latvia. Rimi har 105 butikker av forskjellige typer i Latvia, hvor LTDA organiserer noen ansatte i

70 av dem. Til sammen har forbundet 700 medlemmer av potensielt 4500 i Rimi. Forholdet mellom arbeidsgiver og LTDA fungerer rimelig bra og de har nasjonal tariffavtale. Alle forhandlinger skjer på sentralt nivå hvor LTDA representeres av et forhandlingsutvalg på 13 valgte.

Samarbeidet mellom utvalget og LTDA har til hensikt å bygge et langvarig forhold som kan føre til mange forskjellige tiltak. Det kan være opplæring av medlemmer og tillitsvalgte på alle nivåer i Latvia eller det kan være studieturer og erfaringsutvekslinger mellom HKs medlemmer og LTDAs medlemmer. Det kan være spesifikke tiltak for ungdom eller kvinner. Et langsiktig samarbeid kan også utvides til å ta inn medlemmer i andre butikker i Latvia.

Mike Barker og Silje Bækkelund følger nøye med mens tolken Martins forklarer.

Latvia
 Befolkning: 2,013 millioner
 Hovedstad: Riga (699 203)
 Språk: Latvisk
 Latvia er en av de tre baltiske statene

Kurset foregår i sirkel, uten bord.

HKs internasjonale utvalg:

Mike Barker	Pensjonist
Ingunn Gjerstad	LO i Oslo
Maren Gulliksrud	HK ungdom
Mikael Kristoffersen	ICA Norge
Anne-Berit Tuft	Cappelen Damm

Utvalgets hovedoppgaver i korte trekk:

1. Drive praktisk internasjonalt solidaritetsarbeid gjennom å skolere tillitsvalgte.
2. Informere HK-medlemmer i Oslo og Akershus om solidaritetsarbeidet og situasjonen i landet/stedet fagforeningene er.

Et landsomfattende kurs for medlemmer i Rimi kjeden er nå gjennomført. Deltakerne hadde vanskeligheter med å få fri i lengre perioder slik at kurset måtte deles opp. Kurset bestod av tre to-dagers samlinger med to kursledere fra utvalget. Det var 25 deltakere hvorav fra Riga og 4 fra hver av de fire andre regioner i Latvia.

Hensikten med kurset var å lære opp flere medlemmer som kunne ta på seg verv som tillitsvalgte og å skape et nettverk av aktive medlemmer på tvers av arbeidsplasser og regioner.

Den første samlingen ble holdt 9.-10. september 2014, i LTDAs lokaler i Riga. Hovedtemaet var medlemsfordeler og verving. Den andre samlingen var 14.-15. oktober. Her var tariffavtalen i fokus. Den tredje og siste samling var 13.-14. januar 2015 med hovedvekt

igjen på tariffavtalen og ungdomsarbeid. Silje Bækkelund, som har vært aktiv i HK ungdom, ble invitert for å delta på denne samlingen og fortelle om sine egne erfaringer med rekruttering av ungdom.

Kurset vurderes fra latvisk side som stor suksess. Deltakerne har brukt sine ferdigheter til å rekruttere mange nye medlemmer og har totalt fått omtrent 50 nye medlemmer. De har informert om tariffavtalen til sine kollegaer. På den siste samlingen ble det laget planer for framtiden. Nettverket som er bygget opp kommer til å bestå og i mars blir det invitert til den første samlingen for unge medlemmer i forbundet.

LTDA er fornøyd med hva kurset har ført til og ønsker å satse på et videre samarbeid med Oslo/Akershus HK.

Foto: Lars Berg Hermans

Du trenger oss og vi trenger deg!

Oslo/Akershus Handel og Kontor er Norges største fagforening. Likevel hviler vi ikke på våre laurbær. Tvert imot jobber vi for å få enda flere med på laget fordi vi er sterkere sammen. Målet er flere og sterkere tariffavtaler. Lokale tillitsvalgte og medlemmer kjenner lokale arbeidsforhold og de ansatte best. Derfor er dere nøkkelen til suksess når det gjelder verving i egen virksomhet. I en travelt hverdag kan det være krevende å få gjennomført alt som står på "gjørelista". Vi ser denne utfordringen, og høsten 2014 ansatte Oslo/Akershus HK en prosjektkoordinator med ansvar for verving og organisering. Gjennom henne tilbyr vi støtte og praktisk hjelp til planlegging og koordinering av aktiviteter knyttet til verving og organisering. Så langt har vi blant annet gjennomført vervekickoff, verveaksjoner, stands, årsmøter og klubbmøter. Til rådighet har vi materiell, kunnskap, og ikke minst et nettverk av dyktige og engasjerte tillitsvalgte.

Har du en ide eller plan du ikke har fått realisert i HK-klubben, eller ønsker du besøk av fagforeninga på arbeidsplassen din?

Kontakt Runa Bolstad Laume på e-post: rbl@handelogkontor.no eller ring 948 85 676 for nærmere avtale.

FORSVAR

søndagen vår

LO i Oslo står bak initiativet Politisk Pub, som med jevne mellomrom samler fagforeningsfolk og samfunnsengasjerte pubgjengere til debatt på Kulturhuset på Youngstorget i Oslo. 15. januar var temaet regjeringens angrep på arbeidsmiljøloven, og i panelet satt blant andre avdelingens nestleder, Maren Alexandra Gulliksrud. Innlegget hennes kan du lese i sin helhet her.

Skrevet av Maren Alexandra Gulliksrud

Jeg kommer fra en bransje som er stor og omfattende. 370.000 mennesker jobber i varehandel i Norge i dag, og i de fleste kommuner utgjør handelsnæringa en betydelig del av det økonomiske fundamentet og sysselsettinga. Det er også, dessverre, en bransje som er prega av særdeles lav organisasjonsgrad. Det er alt for få tariffavtaler, det er ofte stort gjennomtrekk av ansatte, og det er i større og større grad en bedriftsstruktur som gjør det vanskeligere å få gjennomslag som tillitsvalgt. Kjøpesenter med styringsrett på åpningstider blir det bare flere av, og vi ser oftere en franchisestruktur som kan vanskeliggjøre reelle forhandlinger.

For våre tillitsvalgte, og også for ansatte i varehandelen generelt, er det viktig at de med arbeidsmiljøloven som et minimum kan legge forholdene til rette for en god arbeidsplass med en arbeidstid å leve med og ei lønn å leve av. Det er et stort behov for kontroll

og opprydding mange steder, og det er våre medlemmer med de tillitsvalgte i spissen som legger grunnlaget for en seriøs bransje som både er produktiv og tar vare på de ansatte.

Nå er det ikke min misjon å svartmale varehandelen som sådan, for det er mange reale arbeidsgivere som baserer seg på fulltidsstillinger og organisert arbeidsliv, men det er viktig å ha disse forholdene i bakhodet når vi nå skal diskutere regjeringas forslag til forverringer av arbeidsmiljøloven, for det er akkurat det det er – forslag som vil gjøre situasjonen verre.

Vi kan starte på toppen og se på regjeringas ønsker om nærmest frislipp av midlertidige ansettelser. Arbeidsminister Robert Eriksson skyver ungdom foran seg, og sier blant annet at de unge skal få muligheten til å prøve seg i arbeidslivet, som et slags ettårig jobbintervju der alt du gjør blir målt opp mot kollegaene dine. For ikke å snakke om alt du ikke gjør, for eksempel når du er så uheldig å bli syk, eller når du ikke har mulighet til å ta på deg den

ekstravakta når sjefen din ringer torsdag ettermiddag.

Å mene at disse faktorene ikke vil spille inn når arbeidsgiver vurderer om du skal få fornyet kontrakten din er i beste fall naivt. Midlertidige ansatte har også høyere terskel for å organisere seg, og det svekker i sin tur de tillitsvalgte og det organiserte kollektivet. Arbeidsgiver vil slippe unna med mer. **Vi må ikke** glemme at det vi ser er villet politikk, og det er arbeidsgiver-sidens politikk. Disse forslagene vil brutalisere hverdagen for de mange ansatte i varehandelen som allerede jobber hardt for retten til fulltid og fast ansettelse. Det vil også gjøre livet som tillitsvalgt enda mer utfordrende, da det ifølge Eriksson nærmest alene skal være opp til tillitsvalgte å sørge for at lovverket blir fulgt når rasingene er innført.

Jeg tenkte også jeg skulle si litt om forslaget om søndagsåpne butikker. Arbeidstakerorganisasjonene er imot. Arbeidsgiverorganisasjonene er imot. Butikkeierne og de store kjedene er imot. Miljøbevegelsen, et stort antall frivillige organisasjoner, den norske kirke, familieforeninger og til og med flertallet av befolkningen er imot. Likevel står søndagen slik vi kjenner den for fall.

Vi står foran en situasjon der 370 000 ansatte i praksis kan miste en fridag, og bli pålagt enda tøffere arbeidstider. Og da har jeg ikke tatt med vektere, renholdere, transportører, lagerarbeidere, bakere og ansatte i kollektivtrafikken – for å nevne noen av de tilstøtende bransjene forslaget rammer. Kanskje det også vil bli nødvendig med søndagsåpne barnehager når både mor og far bruker hele helga på jobb. Regjeringa har nå lagt til rette for et 24-timers samfunn, ved å foreslå en omformulering i loven som sier at søndagsarbeid ikke er lenger er forbudt,

men tillatt, så lenge arbeidets art gjør det nødvendig. Det kan synes smått, men dette er i virkeligheten en enorm forskyvning av makt i favør sjefen din.

I tillegg ønsker de blå-blå å fjerne flere begrensninger som vil føre til at du kan, eller må, jobbe flere søndager på rad. Om dette blir innført er veien svært kort mot å gjøre endringer i lo-

terspørsmål. Vi må sette spørsmålsteget ved om dette er reelle eller konstruerte behov, og om et forbrukersamfunn virkelig er det vi vil ha. Jeg tipper svaret er nei.

Liberalisering er ikke noe som skjer over natta, men det er en gradvis endring som preges av et tankegods det er verdt å merke seg. Det er tanken om at

ven om helldagsfred som omfatter butikkenes åpningstider. Alt i alt snakker vi om en enorm strukturrendring i det norske samfunnet, der vi vil ta et stort skritt bort fra tradisjoner og verdier som har fulgt oss i lang tid. Disse verdiene må i stor grad vike for det man så fint kaller tilbud og etterspørsel. Vi må sette spørsmålsteget ved om dette er reelle eller konstruerte behov, og om et forbrukersamfunn virkelig er det vi vil ha. Jeg tipper svaret er nei.

vi først og fremst er forbrukere, og at det som ikke kan markedsføres ikke lenger har noen verdi. Dette har pågått en stund, og det er på høy tid at vi setter ned foten før det blir umulig å snu. I dag ser vi allerede åpningstider som har gått fullstendig av skafet. Oslo City har åpnet frem til midnatt hver dag i hele desember. Rett over gata finner vi Rimi som har åpnet fra fem om morgenen til ett på natta. Samtidig skal det godt gjøres å grave frem en forskningsrapport som sier at nattarbeid er helsefremmende. Det er tydelig for meg at regjeringa i sine forslag er konsekvent unnvikende når det kommer til innhenting av kunnskap og fakta, og kun kjører på med ideologi – i frihetens navn.

Regjeringa er rimelig freidige og ideologisk miljøskada når liberalistisk tankegods alene veier mer enn konsekvensene dette vil få for så mange hundretusen arbeidere og deres familier. Det vil bli tøft om raseringa av arbeidsmiljøloven blir en realitet, og det vil mest sannsynlig få ringvirkninger vi kanskje ikke helt har forutsett ennå. Så jeg vil slå et slag for kunnskap og dialog, og vern av arbeiderne, for dette er og blir et særdeles viktig slag som jeg håper vi går seirende ut av.

Årsmøte 2015 for avdelingen Oslo / Akershus HK

TID: Onsdag 25. mars 2014 kl. 18.00, enkel servering fra kl. 17.00

STED: Statstilsattes Hus, Møllergata 10 (inngang Skråninga)

Påmelding til post@handelogkontor.org

MEDLEMSMØTE OM TTIP OG TISA

Før årsmøtet får vi besøk av leder av Attac Norge, Peter Slaatrem Titland, som vil snakke om de internasjonale handelsavtalene TTIP og TISA. Disse avtalene forhandles frem i skjul, til tross for at de kan endre vårt politiske handlingsrom for all framtid. Hva vet vi og hva vet vi ikke om avtalene? Hva kan fagbevegelsen gjøre?

DAGSORDEN ÅRSMØTET:

1. Valg av dirigent og referent(er)
2. Godkjenning av innkalling og dagsorden
3. Beretning
4. Regnskap
5. Revidert budsjett
6. Forslag som er innkommet til avdelingsstyret
7. Bevilgninger
8. Forslag til vedtektsendringer
9. Valg
10. Innstille på avdelingens kandidater til regionens organer

Årsmøtepapirer vil på forhånd bli lagt ut på www.handelogkontor.org

UNGDOMMENS SIDE

Leder av ungdomsutvalget i Oslo/Akershus, Siri Fredrikke Amundsen, på talerstolen på Trondheimskonferansen 2015

SøndagsFRIHET

Søndagsåpent, frihet til å jobbe søndager? Hva med friheten til en kollektiv fridag? Friheten til en dag med venner og familie. Som student og deltidsarbeider trenger også jeg en fridag. Gjør ikke du?

Skrevet av Siri Fredrikke Amundsen

Ministeren sier «De som vil jobbe på søndager må få lov til det...»

Ministeren har kanskje ikke stått overfor sjefen sin og sagt jeg vil helst ikke jobbe på søndager, du får helle spørre noen av de andre. I et slikt møte føler jeg ikke mye frihet. Jeg veit like godt som sjefen at hvis hovedkontoret eller senteret pålegger oss søndagsåpent, må vi ha en bemannet butikk.

I et møte med sjefen som skal bemanne butikken også på en søndag, kreves det mye styrke og ikke minst mot for å si «jeg ønsker ikke å jobbe på søndager».

I et slikt møte føler jeg ingen frihet. I mitt hode blir ikke søndagsåpne butikker frihet til å velge om jeg vil jobbe eller ikke. Risikoen er at jeg kan miste jobben min hvis jeg velger friheten til søndagsfri med familie og venner.

Frihet har jeg i dag. Spesielt på søndager når jeg er sammen med venner og familie. Så alt i alt vil jeg påstå at søndagsåpne butikker handler om arbeidsgivers mulighet til å tvinge oss butikkansatte i jobb på søndager. Mest sannsynlig uten en verdig kompensasjon og imot vår vilje. Dette vil etter hvert gjelde flere arbeidsgrupper, men nå bruker de oss butikkansatte som brekkstang.

Bli med!

Fram mot sommeren har HK Ungdom to nasjonale arrangementer vi håper dere har lyst til å delta på. Begge foregår på Sørmarka utenfor Oslo.

Skrevet av Siri Fredrikke Amundsen

Utvalgshelgen 10. – 12. april

Dette er for deg som sitter i et ungdomsutvalg eller kan tenke deg å gjøre det. Vi kan tilby et godt program bestående av ungdomsarbeid i praksis, faglig påfyll, sosialt samvær og moro! Det er gratis å delta, og HK Ungdom dekker reise, opphold og eventuelt tapt arbeidsfortjeneste. Meld deg på til din ungdomsrådsrepresentant, eller direkte til ungdomssekretær Maren på e-post mag@handelogkontor.no innen 20. mars. Her er det begrenset med plasser, så det gjelder å være rask.

Sommerkonferansen 5. – 7. juni

Tradisjonen tro arrangeres det sommerkonferanse for alle HK-medlemmer mellom 18 og 30 år. Denne helgen blir fylt med interessante innledere, politikk, aktuelle temaer, kreativ utfoldelse, lek, fest og moro! HK Ungdom dekker reise, opphold og eventuell tapt arbeidsfortjeneste.

Hold av datoen allerede, og gled deg til årets store begivenhet!

Vi ses på Sørmarka!